Ministerie van Defensie

Aan	STASDEF
Van	pDGB
Afgestemd met	CDS, HDFC, DJZ, DCo
In afschrift aan	MINDEF

TER BESLISSING

Datum
11 juni 2026

Onze referentie
MINDEF20260042281

Opgesteld door
[redacted]

Aantal bijlagen
1

Nota

Beantwoording schriftelijke vragen van de leden Jagtenberg, Bamenga en Belhirch (D66) over het bericht dat Defensie steevast wegkijkt bij racisme

Aanleiding

Op 6 mei 2026 dienden de leden Jagtenberg, Bamenga en Belhirch (D66) gezamenlijk schriftelijke vragen (kenmerk 2026Z09309) in over het bericht van Follow the Money 'Defensie kijkt steevast weg bij racisme zeggen deze militairen'.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van de bijgevoegde antwoorden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De Kamerleden Jagtenberg, Bamenga en Belhirch stellen u 19 vragen over de signalering en aanpak van discriminatie en racisme binnen Defensie.
- De leden vragen hoe het proces van het meldsysteem in de praktijk functioneert, de meldingsbereidheid en de daaraan gekoppelde maatregelen of sancties. In de antwoorden over het meldproces en het meldsysteem verwijst u naar eerder hierover verstuurde Kamerbrieven. Daarnaast geeft u aan dat het doen van een melding en het uitvoeren van onderzoek onafhankelijk van de lijn zijn en dat melders recht hebben op bescherming tegen benadeling. Zij kunnen tevens bij een vertrouwenspersoon terecht.
- Daarnaast willen zij weten of er onderzoek wordt gedaan naar discriminatie en racisme. Onderzoeken en kamerbrieven die specifiek betrekking hebben op racisme en discriminatie, zijn de volgende:
  - **Het inclusie- en belevingsonderzoek (2017)**: Het onderzoek is in opdracht van Hoofd Directie Personeel uitgevoerd door het Sociaal Cultureel Planbureau. In 2025 is het inclusiebelevingsonderzoek opnieuw uitgevoerd met focus op de ondervertegenwoordigde groepen. Defensie is in afwachting is van de rapportage. In het najaar wordt de rapportage aan de Tweede Kamer aangeboden.
  - **Themaonderzoek (2022) "(On)bewust of (on)bedoeld over de grens":** De Inspecteur-generaal der Krijgsmacht (IGK) heeft in 2022 een onderzoek gedaan naar de ervaringen van defensiemedewerkers met grensoverschrijdende opmerkingen.
- Ook bent u het gesprek aangegaan met het Multicultureel Netwerk Defensie over het tegengaan van discriminatie en racisme en de signalen die zij ontvangen.
- Tot slot geeft u aan dat de leidinggevende verantwoordelijk is voor een veilige werkomgeving. Bij constatering van discriminatie en racisme afhankelijk van het type incident, zijn er verschillende maatregelen, zoals berispingen, opgelegde functioneringstrajecten, ontslag of een cultuuronderzoek. Ook wordt er verwezen naar de Defensie gedragscode en gedragsregels. En welke concrete verantwoordelijkheid leidinggevenden hebben bij de signalering van discriminatie en racisme.

Toelichting

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële overwegingen van toepassing op deze brief.

Juridische overwegingen
Er zijn geen juridische overwegingen van toepassing op deze brief.

Communicatie
Er zijn geen overwegingen op communicatiegebied van toepassing op deze brief.

Politieke context
Uw reactie in de beantwoording van deze Kamervragen is in lijn met de tot uitvoering gegeven motie Bamenga (Kamerstuk 36250 nr. 422). Door instructies toe te voegen om de sociale en fysieke veiligheid volgens de Gedragscode Defensie te bespreken

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt
Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

